

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 13 Οκτωβρίου 2022

Δαπάνες της ΕΕ: για αύξηση των σφαλμάτων μιλούν οι ελεγκτές

Τα σφάλματα στις δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ έχουν σημειώσει αύξηση, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ). Αν και οι ελεγκτές, στην ετήσια έκθεσή τους που δημοσιεύθηκε σήμερα, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2021 απεικονίζουν εύλογα την οικονομική κατάστασή της και κρίνουν ότι τα έσοδα δεν περιέχουν σφάλμα, ο αριθμός των σφαλμάτων στις πληρωμές εξακολουθεί να είναι υπερβολικός. Οι ελεγκτές εντοπίζουν επίσης κινδύνους σε σχέση με τα κεφάλαια της ΕΕ που διατέθηκαν για την αντιμετώπιση τόσο της κρίσης του κορονοϊού όσο και του επιθετικού πολέμου στην Ουκρανία. Για πρώτη φορά, η έκθεση περιλαμβάνει χωριστή γνώμη για τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), το προσωρινό μέσο ανάκαμψης της ΕΕ.

Σύμφωνα με τους ελεγκτές, το συνολικό επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ αυξήθηκε το 2021 στο 3 % (έναντι 2,7 % το 2020). Σχεδόν τα δύο τρίτα των δαπανών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο (63,2 %) θεωρήθηκαν δαπάνες υψηλού κινδύνου, ποσοστό που επίσης παρουσιάζει αύξηση σε σύγκριση με το 2020 (59 %) και τα προηγούμενα έτη. Οι κανόνες και τα κριτήρια επιλεξιμότητας που διέπουν αυτού του είδους τις δαπάνες είναι συχνά πολύπλοκοι, γεγονός που αυξάνει την πιθανότητα εμφάνισης σφάλματος. Οι δαπάνες υψηλού κινδύνου εξακολουθούν να περιέχουν ουσιώδη σφάλματα, με το επίπεδό τους να εκτιμάται σε 4,7 % το 2021 (έναντι 4,0 % το 2020).

Αρνητική γνώμη όσον αφορά τις δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

Όπως και την προηγούμενη διετία, οι ελεγκτές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι το σφάλμα στις δαπάνες υψηλού κινδύνου ήταν διάχυτο και, ως εκ τούτου, διατυπώνουν αρνητική γνώμη σχετικά με τις δαπάνες της ΕΕ το οικονομικό έτος 2021.

Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος δεν υποδηλώνει το μέγεθος της απάτης, της μη αποδοτικότητας των δαπανών ή της διασπάθισης πόρων: αποτελεί εκτίμηση των ποσών που δεν χρησιμοποιήθηκαν απολύτως σύμφωνα με τους ενωσιακούς και τους εθνικούς κανόνες. Ωστόσο, στο πλαίσιο των εργασιών τους, οι ελεγκτές εντόπισαν επίσης 15 περιπτώσεις εικαζόμενης απάτης (έναντι έξι το 2020), τις οποίες παρέπεμψαν στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF). Η OLAF έχει ήδη κινήσει έρευνες για πέντε από αυτές. Παράλληλα,

Σκοπός του παρόντος δελτίου τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ετήσιας έκθεσης που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

παρέπεμψαν μία από αυτές και στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO), μαζί με μία ακόμη που είχε εντοπίσει το ΕΕΣ το 2021.

«Ο επιθετικός πόλεμος στην Ουκρανία, η ενεργειακή έλλειψη, η πανδημία του κορονοϊού και η κλιματική αλλαγή φέρνουν την ΕΕ αντιμέτωπη ταυτόχρονα με τις συνέπειες μιας σειράς κρίσεων άνευ προηγουμένου», δήλωσε ο Tony Murphy, Πρόεδρος του ΕΕΣ. «Ένα τέτοιο περιβάλλον επιτείνει τους κινδύνους και τις προκλήσεις για τα οικονομικά της ΕΕ και καθιστά επιτακτική την ανάγκη αντιμετώπισής τους κατά τρόπο ορθό και αποτελεσματικό από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μέσω του έργου που επιτελούμε, ο ρόλος μας όσον αφορά την επίτευξη του στόχου αυτού είναι σημαντικός.»

Πρώτη γνώμη σχετικά με τις δαπάνες του ΜΑΑ

Φέτος ο έλεγχος κάλυψε για πρώτη φορά τον ΜΑΑ, την κύρια συνιστώσα της δέσμης μέτρων «NextGenerationEU» (NGEU) της ΕΕ, ύψους 800 δισεκατομμυρίων ευρώ, που αποσκοπεί στην άμβλυνση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας. Ενώ οι δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ βασίζονται στην επιστροφή εξόδων και στη συμμόρφωση με συγκεκριμένους όρους, στο πλαίσιο του ΜΑΑ προϋπόθεση για τη διάθεση κονδυλίων στα κράτη μέλη είναι η επίτευξη προκαθορισμένων οροσήμων ή τιμών-στόχου. Το 2021, στο πλαίσιο του ΜΑΑ πραγματοποιήθηκε μία και μοναδική πληρωμή, προς την Ισπανία. Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι ένα από τα 52 ορόσημα που περιλαμβάνονταν στο αίτημα καταβολής της Ισπανίας είχε εκπληρωθεί μόνον εν μέρει, αλλά δεν θεώρησαν τη σχετική επίπτωση σημαντική. Εντούτοις, εντόπισαν αδυναμίες στην από μέρους της Επιτροπής αξιολόγηση των οροσήμων και συνέστησαν τη βελτίωση των αξιολογήσεων αυτών στο μέλλον.

Οι ελεγκτές επισημαίνουν ότι η συμμόρφωση με άλλους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες δεν αποτελεί μέρος της αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στο πλαίσιο του ΜΑΑ και, ως εκ τούτου, δεν καλύπτεται από τη γνώμη του ΕΕΣ. Η πτυχή αυτή θα εξεταστεί χωριστά, στο πλαίσιο μελλοντικών ελέγχων, κατόπιν της ολοκλήρωσης των σχετικών εργασιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επιπλέον, η αποτελεσματικότητα των διαφόρων μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στα ορόσημα θα μπορούσε να εξεταστεί στο πλαίσιο μελλοντικών ειδικών εκθέσεων.

Η αντιμετώπιση της πανδημίας και του επιθετικού πολέμου στην Ουκρανία αυξάνουν τους κινδύνους για τον προϋπολογισμό

Το 2021, το συνολικό άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ σε ενδεχόμενες μελλοντικές υποχρεώσεις υπερδιπλασιάστηκε, δηλαδή από τα 131,9 δισεκατομμύρια ευρώ έφθασε στα 277,9 δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτό οφείλεται κυρίως στα ομόλογα, αξίας 91,0 δισεκατομμυρίων ευρώ, που εκδόθηκαν για τη χρηματοδότηση της δέσμης μέτρων NGEU, και σε αύξηση, κατά 50,2 δισεκατομμύρια ευρώ, της χρηματοδοτικής συνδρομής που σκοπό είχε να βοηθήσει τα κράτη μέλη να προστατεύσουν τις θέσεις εργασίας και τους εργαζόμενους που πλήττονταν από την πανδημία.

Οι ελεγκτές προειδοποιούν επίσης σχετικά με τους κινδύνους που συνεπάγεται για τον προϋπολογισμό της ΕΕ ο επιθετικός πόλεμος στην Ουκρανία. Στο τέλος του 2021, στο πλαίσιο διαφόρων προγραμμάτων της ΕΕ, η Ουκρανία είχε ανεξόφλητα δάνεια ονομαστικής αξίας 4,7 δισεκατομμυρίων ευρώ. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) έχει χορηγήσει στη χώρα δάνεια αξίας 2,1 δισεκατομμυρίων ευρώ, τα οποία καλύπτονται από εγγυήσεις της ΕΕ.

Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ μειώθηκαν το 2021, κυρίως λόγω καθυστερήσεων στην εκτέλεση των υπό επιμερισμένη διαχείριση ταμείων υπό το ΠΔΠ 2021-2027, και στο τέλος του έτους ανέρχονταν σε 251,7 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 303,2 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2020). Ωστόσο, οι συνολικές εκκρεμείς αναλήψεις

υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένων 89,9 δισεκατομμυρίων ευρώ για το NGEU) άγγιξαν το πρωτοφανές ποσό των 341,6 δισεκατομμυρίων ευρώ. Το ΕΕΣ επισημαίνει ότι εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές διαφορές όσον αφορά την απορρόφηση, από τα κράτη μέλη, των κονδυλίων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) που διατέθηκαν από τον προϋπολογισμό της περιόδου 2014-2020. Ενώ, παραδείγματος χάριν, η Ιρλανδία, η Φινλανδία και η Κύπρος είχαν εκταμιεύσει πάνω από τα τρία τέταρτα των ποσών που τους είχαν διατεθεί, οι τρεις χώρες της ΕΕ με τα χαμηλότερα ποσοστά απορρόφησης (Κροατία, Σλοβακία και Μάλτα) είχαν χρησιμοποιήσει μόλις πάνω από το μισό των δεσμευθέντων ποσών.

Ανοικτά ερωτήματα σε σχέση με την επιστολή της Επιτροπής προς την Ουγγαρία σχετικά με το κράτος δικαίου

Στην έκθεσή τους, οι ελεγκτές αναφέρονται στη γραπτή κοινοποίηση που απέστειλε η Επιτροπή στην Ουγγαρία τον Απρίλιο του 2022, με την οποία κινήθηκε η διαδικασία που ενδέχεται να οδηγήσει στην επιβολή μέτρων εις βάρος κράτους μέλους για παραβίαση του κράτους δικαίου. Η Επιτροπή, στην ετήσια έκθεσή της για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (ΕΕΔΕ), η οποία παρέχει βασικές πληροφορίες σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο και τη χρηματοοικονομική διαχείριση, δεν δημοσιοποιεί λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο το ζήτημα αυτό μπορεί να επηρεάσει την κανονικότητα των δαπανών στην περίπτωση της Ουγγαρίας.

Γενικές πληροφορίες

Το 2021, οι δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ ανήλθαν σε 181,5 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που αντιστοιχούσε στο 2,4 % των συνολικών δαπανών γενικής κυβέρνησης των κρατών μελών και στο 1,3 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματός τους. Εάν συνυπολογιστούν οι δαπάνες του ΜΑΑ, οι πληρωμές από την ΕΕ το 2021 ανήλθαν συνολικά σε 228,0 δισεκατομμύρια ευρώ. Περί τα τρία τέταρτα του ποσού αυτού δαπανήθηκαν στο πλαίσιο του συστήματος της επιμερισμένης διαχείρισης, βάσει του οποίου κάθε κράτος μέλος διανέμει τα κονδύλια, επιλέγει έργα και διαχειρίζεται τις ενωσιακές δαπάνες.

Κάθε χρόνο οι ελεγκτές διενεργούν έλεγχο των εσόδων και των δαπανών της ΕΕ, εξετάζοντας κατά πόσον οι ετήσιοι λογαριασμοί είναι αξιόπιστοι και κατά πόσον οι πράξεις εσόδων και δαπανών συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες.

«Αρνητική» γνώμη σημαίνει ότι οι ελεγκτές εντόπισαν γενικευμένα προβλήματα. Προκειμένου να διατυπώσουν αυτή την ελεγκτική γνώμη τους, οι ελεγκτές υποβάλλουν σε ελεγκτικές δοκιμασίες δείγματα πράξεων, με σκοπό τη διατύπωση εκτιμήσεων, βάσει στατιστικών μεθόδων, σχετικά με τον βαθμό στον οποίο οι δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ περιέχουν σφάλματα. Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στις εν λόγω δαπάνες συγκρίνεται με το όριο του 2 %, που έχει οριστεί ως το ποσοστό σφάλματος πάνω από το οποίο οι παράτυπες δαπάνες θεωρούνται σημαντικές.

Επικοινωνία με τον Τύπο

Γραφείο Τύπου του ΕΕΣ: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu -κιν.: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 553 547